

PARAZITAR KSALLIKLARNING YUQISH YO'LLARI VA OLDINI OLISH CHORALARI.

Ismoilova Gulhayo Mirjonovna

Zarafshon Abu Ali ibn Sino nomidagi

jamoat salomatligi texnikumi

Maxsus fan o'qituvchisi

Annotatsiya: bu maqola parazitlar kasalliklarning yuqish yo'llari va oldini olish choralari to'g'risida keng ko'lamli ma'lumot beradi. O'quvchilarda gelmintlar, odamda uchun juda ko'p muammolarni chaqirishi mumkin bo'lgan keng tarqalgan infeksiyon kasallik. Ushbu qurtlar ko'pincha ichaklarda yashaydi, ammo ular jigar, miya, o'pka, yurak, buyraklar, mushaklar va boshqa organlarda joylashishi mumkin shular haqida batafsil ma'lumot beradi.

Kalit so'zlar: Gelmintlar, askaridoz, lyablyoz, toksoplazmoz, ostriitsa, parazitlar, medikamentoz, terapevtik, dietoterapiya

Gijjalar ayniqsa bolalar, ovchilar, baliqchilar va ularning oilalarida, shuningdek, qishloq joylarda yashovchi kishilarda ko'p uchraydi. Parazitlar, qurtlar xavfli kasalliklardir. Ular juda og'ir asoratlarni keltirib chiqaradi.

Gijjalar — bu bir qator parazit chuvalchanglar bo'lib, hayvon va o'simliklar hisobiga yashaydi, ularning ichida rivojlanadi va ko'payadi. Insonlar ham bundan istisno emas. Faqat bizning mamlakatimiz hududida parazitlarning 60 dan ortiq turli mavjud. Statistika ko'ra, yer sayyorasining har uchinchi insoni qurt-parazitlar tomonidan zararlangan. Taxmin qilinishicha, dunyoda hayoti davomida biron marta gijjasi bo'lmagan kishi yo'q, har bir kishi hech

bo'lmaganda bir marta zararlanadi. Insonlarda gijjalar borligini ko'rsatadigan belgilar ko'pincha shifokorlar va bemorlar tomonidan noto'g'ri talqin qilinadi. Ular oshqozon-ichak tizimining mavjud bo'lmagan kasalliklarini davolashga kirishadilar. Bemorlar holsizlikdan shikoyat qilib, uzoq vaqt davomida shifokorma-shifokor yurishlari mumkin.

GIJJALAR

QANDAY YUQADI.

Gijjalar tuxumi

qanday tarqalishi ? Tuproq, qum va boshqa turdagi zamin gijja tuxumlari uchun eng xos yashash muhitidir. Ko'katlar, meva va sabzavotlar terib olinish jarayonida ishchilar qo'llari, sabzavot do'konlarining changli rastalari, yuk tashish transportlari bilan aloqa qiladi. Bunday hollarda parazit tuxumlari bilan mahsulotni zararlanishi ehtimoli juda yuqori bo'ladi. Shuning uchun, o'simlik mahsulotlarni oqar suv ostida yaxshilab yuvish, keyin qaynoq suv bilan yuvish kerak.. Bolalarga gijja yuqishi ehtimoli kattalarga qaraganda ancha yuqori. Buning sababi bolalar tanasi yaxshi himoyalanmaganligi (himoya mexanizmlari shakllanish bosqichida bo'ladi) va bolaning tashqi muhit bilan aloqa qilishda faol ishtirok etishi. Ota-onalar farzandlarini shaxsiy gigiena qoidalariga o'rgatish uchun ancha harakat qilishlari kerak. 6 yoshgacha bo'lgan bolada zararlanishning yuqori xavfi mavjud. Statistika ko'ra, 4-5 yoshdagi bo'lgan bolalarning 95 foizga yaqini gijjalar bilan kasallanadi. Shuning uchun profilaktikaga alohida e'tibor berilishi kerak. Ko'p turdagi gijjalar tananing ichida yashaydi, faqat u yerda tuxum qo'yadi va ma'lum bir muddatdan so'ng ular nobud bo'ladi. Yangi gijja tuxumlari doimo og'izga tushib, bolaning tanasidagi shundoq ham k'p bolgan gijjalar safini to'ldirib boraveradi. Insonlarda gijja paydo bo'lishining alomatlarini aniq va yashiringan bo'ladi. Aniq belgilarga «sababsiz» vazn yo'qotish, teri rangining ochligi (teri anemiyasi), surunkali charchash, anal teshigi atrofidagi kechki qichishish misol bo'la oladi.

- Teri ustida donachalar va dog'larning paydo bo'lishi;
- Bosh og'rig'i, bosh aylanishi hollari tez-tez uchraydi;
- Kutilmaganda tez-tez ko'ngil aynishi. Zaharlanishsiz qusish;

- Ichaklar tartibda emas (gazlar, og'riq, ich ketishi, ich qotishi);
- Uyquning buzilishi, **uyqusizlik**;
- Oyoqlarning to'satdan shishishi;
- Kechki xurрак otish va tishlarni g'ijirlatish;

Parazit kasalliklarni davosi.

Tashxis natijalariga ko'ra, shifokor anthelmintic terapiyani, davolanishdan keyin nazoratni o'rganish vaqtini belgilaydi. 2 hafta davomida tozalangan qovoq urug'ini arimsoq va uni o'z ichiga olgan preparatlarni muntazam ravishda ishlatish.

Xulosa gijja infeksiyalarining muntazam profilaktikasi, hatto arzon dorilar bilan ham, butun oilani himoya qilishga yordam beradi. Qo'llar va tananing gigiyenasiga mas'uliyatli bo'ling, iste'mol uchun oziq-ovqatni hushyorlik bilan tayyorlang. Bolalar va chorva hayvonlarini parazitlar uchun doimiy tekshirtirish kerak. Parazitlarni yuqtirganda o'z-o'zini davolashga yo'l qo'yib bo'lmaydi. Xalq retseptlari juda ehtiyotkorlik bilan ishlatilishi kerak, faqat dori terapiyasi bilan birga yordamchi vosita sifatida.

Foydalanilgan adabiyotlar:

Yuqumli kasalliklar epidemiologiya va parazitologiya 2017 E.I. Musaboyev, A.Q.Bayjanov

Mikrobiologiya asoslari A. Vahobov, E .Eshboyev

Internet saytlari:

1. WWWGoogle.uz
2. WWWArxiv. Uz
3. Ziyo. net.u